

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 kron, za Ogrsko 6 kron 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 7 kron; za drugo inozemstvo se računani naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne št. se prodajajo po 12 v.

Uredništvo in upravljalstvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/6 strani K 10— za 1/10 strani K 5— za 1/12 strani K 2:50 za 1/24 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 36.

V Ptuj, v nedeljo dne 9. septembra 1917

XVIII. letnik

Kdo je kriv svetovne vojne?

Več kot tri leta traja že grozovita, krvava svetovna vojna. Mi in naši zavezniki smo že opetovano ponudili roko sprave in miru. Sovražniki so našo ponudbo vedno odklonili. In vendar razširjajo ti naduti sovražniki še vedno očitno laž, da sta Avstro-Ogrska in Nemčija vojno povzročili. In celo v naših krajih se dobijo še vedno ljudje, ki takim govoricam ne samo verujejo, marveč jih celo sami razširjajo, to pa iz golega sovraštva proti nemštvu, proti naši zvesti in poštenu zaveznici Nemčiji. V zadnjih tednih smo n. pr. v slovensko-prvaških listih čitali naravnost neverjetne napade na — Nemčijo in njenega cesarja Viljama, medtem ko v teh listih takih napadov še nikdar nismo čitali zoper srbskega Petra ali ruskega carja... Ta hinavska, nevarna hujskarija v službi avstrijskih sovražnikov stoječih ljudi se mora ponehati, ker bi znala drugače vso javnost zastropiti. Proti tej nevarni hujskariji bode moral odlešaj vsak pošten Avstrijec vsa sredstva vporabiti in z največjo energijo nastopiti. Krinka se mora skritim sovražnikom Avstrije ravno tako iz obraza potegniti, kakor očitnim nasprotnikom!

Kdo je kriv svetovne vojne? To so dokazala že v Bruslju najdena poročila poslaničarja, pokojnega barona Greindl, nemške uradne izjave, temelječe na zgodovinskih resnicah, govori prejšnjega kanclerja, razkritja sedanjega kanclerja Michaelisa, mnogoštevilno izpovedb vojno-vjetih oficirjev, pojasnitev diplomatskih dogodkov pred izbruhom vojne itd. itd.

Nove dokaze, kdo je krivec svetovne vojne, pa prinaša z odločno jasnostjo priznanje, ki sta ga bivši ruski minister Suhomlinov in šef ruskega generalnega štaba pred svojimi ruskimi sodniki podala. Iz tega priznanja izvira brez vsacega dvoma, da je ruska panslaviistična vojaška stranka duševno slabotnega carja proti volji ruskega ljudstva, ki gotovo kakor avstro-ogrsko in nemško ljudstvo ni hotelo vojne, naravnost nalagala in v vojno prisilila; Anglija in Francoska pa sta si zavedali razvitka vojnih dogodkov in sta ta razvitek sistematično podpirali ter pripravljali. Krivi so torej naši sovražniki!

Ze 29. julija 1914 je ruski car povelje za mobilizacijo podpisal; v tem povelju ni določil samo delno mobilizacijo, kakor je ruska vlada doslej vedoma lagala, marveč splošno mobilizacijo vseh ruskih bojnih sil. Januškevič je priznal pri sodnijski razpravi, da je ze 29. julija popoldne imel dekret mobilizacije carja v svojem žepu. Bržkone je odločitev že popoldne dne 29. julija padla. Isti dan, popoldne ob 3. uri, dal je Rus Januškevič nemškemu vojaškemu atašeju svojo častno besedo, da mobilizacija še ni zapovedana; ponudil je tudi, da podeli to častno izjavo celo pismeno. Zamolčal pa je, da je imel podpisano mobilizacijsko povelje že v žepu. Januškevič je torej nemškega vojaškega atašeja nalagal in mu zlagano častno izjavo podal, kar je pač za naše šege in misli

o poštenju nerazumljivo. Dne 29. julija ob 11. uri zvečer telefoniral je car s Suhomlinowom in je vzel v tem telefonskem pogovoru povelje mobilizacije nazaj. Januškevič dobil je isto naročilo. Upirala sta se, češ, da se enkrat zapovedano mobilizacijo ne more več vstaviti, ali car je vendar zapovedal, da splošne mobilizacije ne sme biti. Drugo jutro je Suhomlinow nalagal carja, češ da se izvrši mobilizacija le v južno-vzhodnih okrajih. Vedel je pri temu natanko, da je bila povsod v toku, ker se je bil z Januškevičem v tem dogovoril, da ne bodeta ubogala carjevega povelja. Ruski zunanji minister Sasonow je potem do 30. julija carja pregovoril in tako se je s splošno rusko mobilizacijo svetovna vojna pričela.

To so dokazi zgodovinskega pomena, ki pravijo jasno, da so naši sovražniki krivi svetovne vojne. V bojazni pred odgovornostjo za svoj zločin dolžijo sedaj Avstro-Ogrsko in Nemčijo. Pa resnica se ne da prikriti!

Nemčija je vse storila, da bi spor med Avstro-Ogrsko in Srbijo na te dve državi omejila. Ali ko je ruska vojna stranka z lažmi slabotnega carja prisilila, da se postavi na stran kraljemorilskih Srbov, je izvršila Nemčija svojo pošteno zavezniško dolžnost in je stopila „in schimmernder Wehr“ na stran Avstro-Ogrske. In skozi tri leta se borimo rama ob rami proti polovici sveta, ki nas hoče zdrobiti in uničiti. Kakor brat in brat, tako se borita Avstrijec in Nemeč. Zato pa je največji sovražnik domovine tisti, ki hoče v tej uri nevarnosti to zavezniško zvestobo motiti ter kaliti. Zvestoba za zvestobo!

Svetovna vojska.

Zmagoviti naš odpor ob Soči.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Dunaj, 30. avgusta. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Nemški regimenti razširili so svoje nove uspehe severno od Focsani z zavzetjem kraja Iresti, ki so ga potem obdržali proti mnogoštevilnim napadom. Južno od Ocne izjalovili so se sovražni sunki. Bolj severno dvignilo se je na mnogoštevilnih oddelkih bojno delovanje.

Italijansko bojišče. Velika bitka ob Soči bila je tudi včeraj z največjo ljutostjo nadaljevana. Braniteljev odpor ostal je zmagovit v najhujših navalih. V prostoru severno od Kala sta se razbila v jutranjih urah dva močna italijanska napada. Pri Podlescu, Madoni in Britofu metal je sovražnik skozi celi dan do pozne noči nepretrgano nove množice proti našim postojankam. Vsi navalii so se razbili ob trdni vztrajnosti naših čet. K mnogim bojnim sredstvom, s katerih pomočjo je skušal sovraž-

nik naš odpor premagati, prišlo je včeraj neko novo, v tej pokrajini nepričakovano. Vzhodno od Britofa jahala je italijanska kavaljerija proti našim obrambam. Bila je od strojnih pušk sprejeta in uničena. Za junaške borilce na Montu San Gabrielle prinesel je 29. zopet vroče ure. Vedno zopet je ponavljal sovražnik napade. Proti večeru se mu je posrečilo, vdreti na severni strani v naše järke. Po nastopu teme pričele so v težki nevihti naše čete s protisunkom. Zopetni boj končal je z nerednim begom Italijanov. Tudi vzhodno od Gorice pritisek sovražne armade še ni ponehal. Ako se je dopoldne zavračalo le posamezne napade, pričel je nasprotnik popoldne po večurnem bobenskem ognju zopet s splošnim, širokim množinskim napadom. Zopet je stala pokrajina od San Marca v središču bojev. Z bajonetom in ročnimi granatami se je tukaj kakor povsod med Santo Caterino in Vrtojbo prvo črto obdržalo. Pri Kostanjevici smo potisnili svojo fronto po uspešnem napadu na nasprotnika nekaj naprej. Poleg drugih čet so se v zadnjih bojih tudi oddelki regimentov 10 (Przemysl) in 48 (Nagy Kanizsa) posebno odlikovali. Krvave izgube sovražnika so izredno težke. Število od začetka 11. bitke dobljenih vjetih povišalo se je na več kot 10.000 mož. — Trst je bil dopoldne drugič, danes zjutraj tretjič v 48 urah od sovražnih letalcev bombardiran. Napadom je več prebivalcev padlo kot žrtev. Več zasebnih poslopj je bilo poškodovanih. Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Berlin, 30. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Pri Wiertje luti sunek Angležev, ki je bil z velikimi izgubami odbit. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na Chemin des Damesu izjalovilo se je več po ognju zapričetih poizvedovalnih sunkov Francozov pri Cernyju.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Pri Dünaburgu in Smorgonu oživelo je ognjeno delovanje. — Fronta nadvojvode Jožefa. Južno od Trigul-Ocne bili so rumunski napadi proti našim črtam zavrnjeni. — Armada Mackensen. Bojni uspeh od 28. avgusta v gorovju severno-zapadno od Focsani bil je včeraj razširjen. Krepi sunek preiskušanih napadalnih čet vrgel je ljuto branečega se sovražnika iz Iresti in ga je silil preko visočin severno vasi do doline Susite. Vjeli smo nad 300 mož in zaplenili mnogo strojnih pušk ter vozov. Ljuti razbremenilni napadi, ki jih je napravil nasprotnik brez ozira na izgube ljudi proti od nas severno-vzhodno in severno od Mucelula pridobljenim črtam, ostali so brezuspešni in brez vpliva na napadalno gibanje zapadno od Susite. Ob Seretu in spodnji Donavi povišalo se je bojno delovanje.

Makedonska fronta. Povišano ognjeno delovanje trajalo je naprej, zlasti južno-zapadno od jezera Doiran. Pri Thuma in Alcaak Male napravili so Bolgari uspešne napade, pri katerih se je več francoskih straž vjelo. Nekaj napadajočih sovražnih kompanij se je z ognjem prepodilo.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Zmaga proti Lahu!

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 31. avgusta. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Pri Skali v vzhodni Galiciji sunile so naše napadalne čete z uspehom v sovražne jarke.

Italijansko bojišče. Trst je bil večeraj opoldne četrtič od sovražnih letalcev napaden, brez da bi nastala posebna škoda. Na kraški visoki planoti je bilo razmeroma mirno. V prostoru od Gorice prisilil je Italijane žrtev polni polom njih zadnjega napada do bojevnega odmora, ki smo ga mi v to porabili, da smo še nekaj ostalih sovražnih gnezdov izpraznili. Istotako severno od Kala, ko so se zjutraj še nekateri posamezni sunki sovražnika izjalovili, ni prišlo do nobenih večjih bojnih dejanj. Temljutejše vrgle so se italijanske divizije zopet na ravno imenovani oddelek se razširjajočo fronto na naše postojanke pri Podlesce, Madoni, Britofu in na že sedem dni v središču Sočine borbe stoječi Monte San Gabriele. Z izredno ljutostjo pustil je sovražnik slediti napad na vpad. Zopet je hrabrosti in vztrajnosti čet iz vseh pokrajin Avstrije in Ogrske zahvaliti, da smo v divjanju bitke vse postojanke zmagovito obdržali. V ure trajajočih bližinskih bojih so se izkazale zopet naša disciplina, bojovna morala in temeljito vojaško izvežbanje. Polno svežega napadalnega duha pripeljali so zvečer pri Britofu, ko je Italijan s svojimi navali nekaj ponehal, naši oddelki 3 oficirje, 110 mož in 2 strojni puški iz sovražnih jarkov. Tako je bil tudi 14. bojevni dan za naše čete dan uspeha. — Na K.

roškem nobeni posebni dogodki. — Ob južno-tirolski meji severno-zapadno od Bezzece odvzeli smo sovražniku neko postojanko. Kar od Italijanov v boju ni padlo, odpeljali smo vjetih.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 31. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji hujše bojno delovanje, pri katerem smo v prednjem polju naših postojank nekaj Angležev vjeli. V Artoisu razvili so se severno od Lensa krajevni boji, ki so do teme trajali. Južno-zapadno od Le Chateleta iztrgale so lovske kompanije Angležem del njih novega dobička. Pripeljali smo mnogoštevilno vjetih. St. Quentin ležal je zopet pod francoskim ognjem. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na vzhodni polovici Chemin des Damesa bilo je ognjeno delovanje živahno. Pred Verdunom zopet močni artiljerijski ogenj, ki ni peljal doslej do novih napadov.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Severno-zapadno od Dünaburga sunili so ruski oddelki pod varstvom ognja zopet pri Illuxtu naprej. Naša jarkina posadka je vrgla sovražnika nazaj. Istotako brezuspešna so ostala ruska podjetja ob jezeru Narocz. Pri Skali šle so nekateri naših kompanij čez Zbrucz, vdrle v ruske črte in se vrnile po uničenju jarkov naprav z vjetimi ter plenom čez reko nazaj.

Makedonska fronta. Pri veliki vročini se je nadaljevalo povišano bojno delovanje. Na Dobrem Polju bili so srbski oddelki, južno-zapadno od jezera Doiran pa angleški bataljoni pod težkimi izgubami zavrnjeni.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Uspehi pri Gorici.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 1. septembra. Uradno se danes razglša:

100 bombami, ki so v mestu nekaj škode povzročile. Neka mala zaloga slame izven mesta je pričela goreti. Vojaški objekti so imeli le neznatno škodo. Človeških življenj ni obžalovati.

Mornariško poveljstvo.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 5. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Artiljerijski boj povišan. Dover, Boulogne in Calais smo z bombami napadli. Sestrelili smo 22 sovražnih letal.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Naše operacije vzhodno od Rige so se, kakor nameravano, naprej razvile. Najtežji obrežni topovi (do 30,5 centimetrov kalibra) padli so nepoškodovani v naše roke. Severno-vzhodno od Düne je Vzhodno morje doseženo. Oddelek livlanske Aa je prekoračen. Južno reke stoječe ruske čete bile so uničene. Sovražnik se nadalje umika proti severnem vzhodu.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

65.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 5. septembra. Podmorski čolni osrednjih sil so v Srednjem morju zopet uspešno delovali in 16 parnikov s skupno 65.000 tonami potopili. Med njimi se nahajajo oboroženi angleški parniki „Hathor“ (3823 ton), „Kilwisning“ (3071), „Nairu“ (3627) in „Winlaten“ (3270 ton). Večina potopljenih parnikov je bila globoko naložena: več od

Vzhodno bojišče. Severno-zapadno od Focsani odvzele so nemške čete sovražniku zopet neko ljuto branjeno visočinsko postojanko. Pri Husiatynu in Tärnepolu bila so ruska lovska poveljstva zavrnjena.

Italijansko bojišče. Večeraj opoldne ob Soči ni prišlo do nobenih večjih bojnih dejanj. Popoldne je vzplamtela med Tolminom in Vipavo bitka na mnogih krajih iz novega. Severno od Kala, pri Madoni in Britofu bili so močnejši angleški napadi odbiti. Kakor v prejšnjih dneh, bil je Monte San Gabriele zopet pozorišče ljute borbe. Od severa in zapada sem silili so na številu mnogo močnejši napadalci proti naši hrabri posadki. Največji boj je ležal na severni strani gore. Naša čez vsako hvalbo vzišena infanterija je vstavila vse navale in napravila opetovane protinapade. Pri Gorici in v Vipavski dolini sledilo je krepkim napadom sovražnika mnogo posameznih sunkov. Naše čete so vzele vzhodno od Gorice neki italijanski kos jarka in vjelo 6 italijanskih oficirjev, 140 mož, zaplenile pa 4 strojne puške. — Trst je bil zopet napadalni cilj italijanskih letalcev. Škofjska palača je bila poškodovana.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 1. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji traja močni ognjeni boj naprej. Tudi v Artoisu se je oživel. — Armada nemškega prestolonaslednika. Pri posesti Hurbise napadli so Francozi po ljutemu artiljerijskemu učinku z močnimi silami. Začetni dobiček sovražnika bil je s protisunkom nazaj pridobljen. Za nekatere kose jarkov se zvečer noč ljuto borilo. Nekaj vjetih je ostalo naših roki. Sunki nasprotnika na Winterbergu in južno od Corbeny so se velikimi izgubami izjalovili. Pred Verdunom se je zvečer artiljerijsko delovanje povišalo. — Armada vojvode Albrechta. Neko podjetje bavarskih čet ob kanalu Rhein-Main

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 5. septembra. Uradno se danes razglša:

Italijansko bojišče. 19. dan 11. Sočine bitke bil je napolnjen od težkih, krvavih bojev. Pri Maloni sunile so naše naskočne čete v prodiranju na neki globoko uvrščeni italijanski napad in so ga vstavile. Štiri nadaljnjih napadov je bilo odbitih. Monte San Gabriele stoji od večeraj zjutraj v središču do največje ljutosti povišane borbe. Sovražnik naskakuje vedno zopet skalnati višek, ki je padel opetovano v njegove roke, pa se je kmalu nato od naše slavne infanterije nazaj pridobil. Na obeh straneh z največjo ljutostjo peljani boj traja do te ure v nezmanjšani sili naprej. Pri Gorici napravil je Italijan par brezuspešnih sunkov. Neko pri Selu in Medea zji napravljeno podjetje naših čet povzročilo je na vsej krašk-visoki planoti ljute spopade. Vsi od nasprotnika pričeti napadi razbili so se hvala zadržanju naših v vojni izkušenih braniteljev Krasa. Vjeli smo 100 italijanskih oficirjev in nad 4000 mož. Skupno število od začetka 11. bitke dobljenih vjetih znaša že 15.000 mož. — Sovražni letalci so Trst zopet dvakrat napadli.

Šef generalštaba.

Letalci nad Polo.

K.-B. Dunaj, 5. septembra. Uradno se poroča: V noči na 4. septembra obmetalo je večje število sovražnih letalcev Polo z okroglo

njih z živili, eden s 4000 tonami premogoljem in deli letal. Pet vrednih parnikov je en avstro-ogrski podmorski čoln (poveljni v. Trapp) v 7. dneh iz zavarovanega sprejstva sestrelil. Nemška pomorska letala s donavski izliv pri Sulini uspešno z bombami napadla. Opazilo se je dva močna požara pristanu.

Šef admiralnega štaba pomornice.

imelo je polni uspeh. Razven krvavih iz-
stav pustili so nam Francozi nekaj vjetih.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Ob Düni je bilo včeraj bonerno delovanje živahnije. Severno od žemnice Kowel-Luck dognali so naši poravnalci dobri učinek naših minskih metalcev in artiljerije v sovražnih jarkih, iz katerih smo pripeljali tudi vjete. Pri Tartopolu in Husiatynu bili so ruski oddelki v bližinskem boju prepodeni. — Armada Mackensen. V gorovju severno-zapadno od Focsani vrgle so nemške čete Rumune in nemške ljuto branjene visočinske postojanke. Pri Maximeni ob spodnjem Seretu vdrli so nemški in bolgarski naskočni oddelki v ruske postojanke, uničili posadko in se vrnili s velikimi števili vjetih.

Makedonska fronta. Ob Cerni napadel je neki italijanski bataljon pri Palovu; nemške čete so vrgle sovražnika nazaj in mu odvzele vjete. Na Dobrem Polju izjalovilo se je več srbskih napadov. Zapadno Vardarja pa francoski sunki, pred postojankami Bolgarov.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Italijan počiva...

Avstrijsko uradno poročilo od
nedelje.

K.-B. Dunaj, 2. septembra. Uradno se
danes razglašajo:

Vzhodno bojišče. Sovražnik trdil
je zaman, da bi našim (nemškim) zavezikom
severno-zapadno od Focsani pridobljene
pepehe zmocnimi protinapadi odvzel.

Italijansko bojišče. Odprto mesto
Trst je bilo včeraj zopet opetovano od ita-
lijanskih letalcev obiskano, ki so skupaj 70
bomb vrgli. — Ob Soči včeraj ni bilo več
bojev. Italijanski delni napadi na visoki
anoti od Bainsizza - Sv. Duh, pri Go-
lici in Jamianu so se izjalovili; naše
naskočne čete so odgovorile nanje z uspeš-
nimi protipodjetji. V okolišju Monte San
Gabriele so zadrževali naši topovi sov-
ražne množice. V noči na 1. septembra je
napad 10 oficirjev in 315 mož šestih italijan-

Zopetni vojni nakup kovine.

Glasom odredbe c. k. ministerstva za deželno obram-
bo od 15. junija 1917 se je že od 23. septembra 1915
vsotoječo oddajalno dolžnost za predmete iz
bakra, bakrenih legiranj, nikla in aluminija

dalje razširilo. Armadna uprava opozarja s to odredbo
obvestilstvo Avstrije nanovo, da utrdi bojno silo amade
hitro oddajo za izdelovanje municije potrebnih kovin.
Zaupanju na preiskušeno patrijotično mišljenje se opo-
zarja najprve na

prostovoljno oddajo

zapolnjenih predmetov.

Da se občinstvu prostovoljno oddajo zaplenjenih
predmetov olajša, je kovinska centrala-akcijska
trudba skupno z zvezo avstrijskih trgovcev z že-
znim blagom nanovo, kakor v letih 1915/16, v
množičnih krajih Avstrije uresničila **nakupovalna**
mesta za vojno kovino, katerih naslovi se bodejo
v tem časopisju naznanjevali.

Nakup se vrši zopet proti gotovemu plačilu na
podlagi oblastveno določenih cenikov, ki morajo biti v
podajalnih lokalih pribiti. Glede vrste za oddajo dolo-
čenih predmetov bodejo letaki potrebna pojasnija dali.
Zakaj se dobivajo pri občinskih uradih in nakupnih
mestih zastoj in se bodejo poleg tega potom časopi-
sju razširili.

Prostovoljni nakup bode dovoljen zopet le skozi
omejeni čas, po katerega poteku bodejo zapriče ob-
stvenne revkizicije. Pri teh revkizicijah se vrši pla-
čilo šele pozneje in to po nižjih cenah; vsled
tega leži v lastnem interesu občinstva, da vporabi takoj
vsiliko prostovoljno oddajo.

Nakupovalna mesta so do nadaljnjega opravičena,
nakupiti tudi druge kovinske domače predmete po
oblastveno določenih cenah. S tem je podana zadnja
črtka, da predmete prostovoljno prodati, katero naj se
bolj takoj vporabi, ker so zdaj komisijonarjanja v
skup, v katerih se bode zamudne oddajalce k najstrožji
odgovornosti pritegnilo.

Seznam vojno-nakupovalnih mest za kovino

je inzerat na strani 8.

skih regimentov vjetih v roke hrabrih brani-
teljev padlo.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 2. septembra. (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada pre-
stolonaslednika Rupprechta. Močni ar-
tiljerijski boj proti sredini flandrijske
fronte trajal je dan in noč naprej. Boji v
prednjem polju so potekali za nas ugodno. Pri
St. Quentinu in ob Oise se je ognjeno
delovanje proti prejšnjim dnem povišalo. Pri
nekem poizvedovalnem sunku zapadno od
Lafere dobili smo nekaj vjetih. — Arma-
da nemškega prestolonaslednika. Pri Ale-
mandu se je sovražniku pri neki nasilni
poizvedbi krvave izgube prizadelo in vjete
odvzelo. Na Chemin des Damesu ostal
je pri Hurtebisu omejeni del naše naj-
prednejše črte v roki Francozov. Pri Ver-
dunu se je zvečer ogenj povečal, ponoči pa
opešal. Ritmojster v Richthofen dosegel
je včeraj svojo 60. zračno zmago.

Vzhodno bojišče. Fronta princa
Leopolda. Ob Düni se je ognjeno delo-
vanje povečalo. Južno-vzhodno od Rige bila
so naša podjetja uspešna. Zapadno od Luc-
ka smo pri nekem sunku dobili vjete in plen.
— Fronta nadvojvode Jožefa. Med Pru-
tom in Sučawo oženj in praske. — Ar-
mada Mackensen. V gorah severno-zapa-
dno od Focsani hoteli so Rumuni in
Rusi našim četam pridobljeno ozemlje odvzeti.
Ljuti protinapadi sovražnika izjalovili so se
z velikimi izgubami pred našimi črtami.

Makedonska fronta. Pri Mona-
stiru so napadli Francozi z močnimi silami.
Ob cesti v Prilep vdrli sovražnik bil je
pobit ali vjet, naval ob strani ceste pa od
bolgarskih čet povsod nazaj vržen. Na Dob-
rem Polju so se zopetni napadi Srbov
razbili.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 3. septembra. Uradno se
danes razglašajo.

Vzhodno bojišče. Severno-zapadno
od Focsani in južno od Ocne napadli
so Rusi in Rumuni zopet brezuspešno.

Italijansko bojišče. Na Montu
San Gabriele pejlala so včeraj pred za-
četkom dneva podjetja naših čet do živahnih
bojev, ki so ugodno potekali. Popoldne in zve-
čer izjalovili so se na severni strani gore
močni italijanski napadi. Tudi vzhodno od
Gorice in pri Jamianu ostali so sunki
sovražnika brezuspešni. Italijanski letalci ob-
metali so več krajev primorskega za-
padnega obrežja z bombami. Neko proti Trstu
prodirajoče brodogve zračnih ladij bilo je od
naših pomorskih letalcev pred dosego cilja
prepodeno.

Balkansko bojišče. Ob Vojusi
bili so sovražni poizvedovalni oddelki zavr-
njeni.

Šef generalštaba.

Riga od Nemcev zavzeta.

W.-B. Berlin, 3. septembra, zvečer.
Riga je zavzeta.

* * *

Sredi v ogromnih bitkah na zapadu in
ob Soči so Nemci proti Rusom izvršili moj-
sterski čin junaške armade. V nedeljo so
obrambeno črto Rusov med Rigo in Fried-
richstadtom nazaj potisnili, reko Düno
prekoračili in s tem vso utrdbo vevležnega
ruskega pristanišča Rige obkolili. S tem je
najskrajnejše severno krilo Rusov, ki se je pri
Rigi ob morje naslonilo in je bilo dozdevno
nepremagljivo, v širokosti skoraj 80 kilome-
trov popolnoma razbito. Nemške di-
vizije stojijo zdaj ruski 12. armadi v hrbtu
in na strani. Ta armada se torej ne more
več braniti. V begu se mora umakniti proti

Wendenu, ker drugače je izgubljena. Pri
temu begu bode morala seveda zapustiti prav
mного vojnega materijala. Zavzetje Rige
je za naše sovražnike eden najhujših
udarcev v tej vojni, za naše zveste nem-
ške zaveznike pa v resnici krasni uspeh!

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 3. septembra (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Pri viharju in
dežju bil je artiljerijski boj v delu fland-
rijske fronte močan, pri drugih armadah,
tudi ob Maasi, pa v splošnem neznaten.
Ob cesti Cambrai-Arras izjalovil se je
en močni angleški napad. Pri posesti Hur-
tebise bil je zemeljski dobiček Francozov
v jarkinih bojih znatno zmanjššan.

Vzhodno bojišče. Fronta princa
Leopolda. Po skrbni pripravi prekoračile
so nemške divizije v jutru 1. septembra Düno
na obeh straneh Uexkülla. Močni učinek
artiljerije in minskih metalcev šel je pred
prehodom infanterije, ki se je po kratkem
boju na severnem bregu reke utrdila. Krepko
smo vrgli Ruse nazaj, kjer so se upirali.
Gibanja naših čet so v toku in potekajo po
načrtu. Sovražnik zapušača pod učinkom na-
šega prodiranja svoje postojanke zapadno od
Düne; tudi tam so naše divizije med boji
z ruskimi zadnjimi četami v prodiranju. Močne
kolone vseh vrst hitijo na iz Rige izhaja-
jočih cestah v naglici proti severnem vzhodu.
Goreče vasi in posesti kažejo pot umikajočega
se zapadnega krila ruske 12. armade. —
Fronta nadvojvode Jožefa. V rekinih do-
linah na severno-vzhodnem robu gozdnih
Karpata oživljajoče se bojovno delovanje.
Južno od doline Trotusa izjalovilo se je
več rumunskih ponočnih napadov na D. Co-
sna in pri Grosesci. — Armada Mac-
ckensen. V gorovju med dolinama Su-
site in Putne zavrnili so naši regimenti
močne rusko-rumunske napade s protisunkom.
Z 200 pri temu v našo roko padlimi vje-
timi poviša se za to bojišče število vjetih
od 28. avgusta na 20 oficirjev, 1650 mož, plena
pa na 6 topov s procami, 60 strojnih pušk,
množičevinske minske metalce in četine vo-
zove. Tudi pri Marasesti napadli so Ru-
muni brezuspešno.

Makedonska fronta. Danes zjutraj
razbili so se francoski napadi pri Bratin-
dolu, severno-zapadno od Monastira, z
velikimi izgubami. Srbi so doživeli zopet na
Dobrem Polju krvavi poraz.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torika.

K.-B. Dunaj, 4. septembra. Uradno se
danes razglašajo:

Vzhodno bojišče. Severno-zapadno
od Focsani sta se razbila dva napada Ru-
sov in Rumunov. Nemški zbori so v zmagovi-
tem navalu Rigo zavzeli.

Italijansko bojišče. Včerajšnji
dan potekel je brez večjih infanterijskih bo-
jev. Ponoči odbili smo pri Kalu in Madoni
italijanske sunke. Od danes zjutraj stojijo
na severni strani Monte San Gabriele
naše čete zopet v ljutem boju. — Trst je
bil zopet od sovražnih letalcev napaden.

Šef generalštaba.

Velika nemška zmaga pri Rigi.

Nemško uradno poročilo od
torika.

K.-B. Berlin, 4. septembra (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada pre-
stolonaslednika Rupprechta. V Flan-
driji se je popoldne bojno delovanje arti-
ljerij ob obrežju in med Langenmarkom
in Warnetonom do velike ljutosti povi-
šalo. Pri Ypernu manjši boji, pri katerih
se je nekaj Angležev vjelo. Ponoči je napa-
del sovražnik severno-zapadno od Lensa.
Vdril je mimogredoč v naše črte, iz katerih

je bil takoj s protisunkom prepoden. — Armada nemškega prestolonaslednika. V Champagni sunili so Francozi ob cesti Somme-Py-Sonain po bobenskem ognju naprej. Naš protinapad vrgl jih je zopet iz enega od nas izpraznjena jarka. Ognjeni boj pred Verdunom postal je zvečer zopet jako močan. Tudi ponoči ležale so artiljerije na vzhodnem bregu Maase v učinkujočem ognju. — Armada vojvode Albrechta. Zapadno Mosele se je od nasilne poizvedbe pri Remenauville francoske vjete pripeljalo.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Po dvednevni bitki je naša 8. armada pod vodstvom generala v. Hutier večeraj na večih krajih gorečo Rigo od zapada in južnega vzhoda zavzela. Naše v boju izkušene čete zlomile so povsod ruski odpor in so premagale v ljutem prodiranju naprej vsako zapreko gozda in močvirja. Rus je svoje razširjeno mostičje zapadno Düne in Rige v največji naglici izpraznil. Naše divizije stojijo pred Dünamünde. Močne neradne vojaške skupine silijo v marših ponoči in po dnevu na vseh potih iz Rige proti severnem vzhodu. Južno velike ceste v Wenden na obeh straneh potoka V. Jaegel vrgle so se v obupanih krvavih napadih močne ruske sile našim četam nasproti, da bi krile odhod poražene 12. armade. V ljutih bojih podlegle so našemu navalu. Naše divizije so na večih krajih veliko cesto dosegle. Nekaj tisoč Rusov je vjetih, več kot 150 topov in mnogo vojnega orožja zaplenjena. Bitka pri Rigi je novi slavni list nemške armade. — Fronta nadvojvode Jožefa. Južno-vzhodno od Cernovice odvzeli so avstro-ogrski regimenti Rusom neko ljuto branjeno višičinsko postojanko. Med Seretom in Moldavo traja živahno bojno delovanje naprej. — Armada Mackensena. Pri Muncelulu severno-zapadno od Foesani se je več rusko-rumunskih napadov izgubonosno izjalovilo.

Makedonska fronta. Čete sovražnih sil večeraj svojih napadov niso ponovile.

Prvi generalkvartirmeister Ludendorff.

Nemški letalci v napadu.

W.-B. Berlin, 4. septembra. Iz velikega glavnega stana se poroča:

V noči na 3. t. obmetali so naši letalci Calais in Dünkirchen z bombami. Nastale požare se je zamoglo čez dan opazovati. Dover je bil večeraj, Chatam, Sheerneß in Ramsgate danes ponoči po naših letalih z bombami napaden. — Večeraj smo 19 sovražnih letal in 2 balona sestrelili. Ritmojster v. Richtofen dosegel je svojo 61. zračno zmago, lajtnant Mueller pa je sestrelil svojega 27. nasprotnika.

Za glavobol predpisujejo zdravniki ponajveč živce pomirjajoča sredstva. Kot tako vživa dober sloves že skozi mnogo let Fellerjev dobrodušiči fluid iz rastlinskih esenc zn. „Elsa-fluid“. Njega bol lajšajoče lastnosti se jako hvalijo. Tudi osvežujoči dober vonj in prijetna hladnost ugodno vplivajo pri glavobolu, kakor tudi pri migreni. Predvojnne cene: 12 steklenic tega mišice jačujočega, živce pomirjajočega domačega zdravila pošlje za 6 K lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg, št. 241 (Hrvatsko). Če je pa glavobol posledica slabe prebave, zaprtja ali drugih prebavnih težkoč, hitro odpomorejo lagodno odvajajoče rabarbarske kroglice zn. „Elsakroglice“, 6 škatlic stane poštnine prosto 4 K 40 v. Oboje domačih zdravil bodi toplo priporočeno in naj bi jo imeli vedno pri rokah zlasti taki ljudje, ki pogosto trpe vsled glavobola. Na ta način si takoj prežene napade migrene in se tako obvarujejo pred nje zopetnim nastopom. — Fellerjev črtnik zoper migreno hitro učinkuje in ga je lahko nositi seboj v žepu, cena mu je 1 krono. (—vi—)

Vojna na morju.

24.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 30. avgusta. V zatvornem okolišču okrog Anglije so naši podmorski čolni zopet 24.000 brutto-register-ton uničili.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Uspešni podmorski čoln.

48.000 ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 31. avgusta. Eden naših (nemških) podmorskih čolnov, poveljnik kapitanlajtnant Rose, je nanovo na angleškem zapadnem obrežju 7 parnikov z 48.000 brutto-register-tonami potopil, in sicer oborožene angleške parnike „Athenic“ (12.234 ton, tovor: žito in brčkone živina), „Boniface“ (3799 ton), „Kenmore“ (3919 ton), „Duranzo“ (3008 ton), transportni parnik „Verdi“ (7120 ton) ter dva jako velika parnika, ki sta bila sredi iz spremstva sestreljena.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Pomorski boj pri Hornsriffu.

W.-B. Berlin, 2. septembra. Večeraj v ranem jutru zadela je severno od Hornsriffa ena naših varnostnih patrolj na angleške križarke in torpedne čolne. Po kratkem boju odtegnil se je sovražnik, ki je bil od enega naših letal z bombami obmetan, učinku močnejših sil. Od nas se je štiri kot prednje straže rabljene ribiške parnike poškovalo in v danskem vodovju na suho spravilo. Največji del njih posadke se je menda izkrcal.

Šef admiralnega štaba mornarice.

46.000 ton in ena francoska križarka potopljena.

W.-B. Berlin, 1. septembra. Naši (nemški) in zavezniški (avstrijski) podmorski čolni v Srednjem morju so vkljub močnejšemu sovražnemu protiučinku zopet 12 parnikov, 14 večjih in 10 manjših jadernic s skupnim prostorom okroglo 46.000 ton potopili. Med njimi so se nahajali oboroženi angleški parniki „Sanishen“ (3837 ton), „Llandudno“ (4187 ton) s konjsko krmo za Saloniki-armado, „Incemore“ (3060 ton), „Goodwood“ (3006 ton), japonski parnik „Bandai Maru“ (3227 ton) in grški parnik „Sesostris“ (3029 ton) s fosfatom v Italijo. — Dne 2. septembra je bila hitra francoska pomorska križarka „Golo II.“ z 200 možmi francoskega Korfu-brodovja in srbskimi oficirji na krovu južno od Korfu potopljena, 4 srbski obersti, med njimi en divizijski poveljnik, bili so vjeti.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Na Severnem kapu.

K.-B. Christiania, 1. septembra. „Dagbladet“ poroča iz Hammerfesta (najsevernejšega mesta v Evropi): Dva angleška parnika bila sta v torek v oddaljenosti 140 morskih milj od Severnega kapa potopljena. Razven tega bil je ruski parnik „Marseille“ potopljen.

Od 1. februarja nad 6 milijonov ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 4. septembra. Novi uspehi podmorskih čolnov v angleškem Kanalu in Atlantskem oceanu so: 4 parniki in 2 jadernici s skupno 17.000 prostornimi tonami in sicer 3 oboroženi, globoko naloženi parniki, francoski parnik „Maria Alfred“ s soljo za Féeamp in „Rauline Louise“ ter neki parnik, ki je imel 5700 ton za Francosko naložen. — Glasom dosedanjih poročil naših podmorskih čolnov se je od začetka neomejene vojne podmorskih čolnov že več kot 6 milijonov ton za naše sovražnike rabljivega prostora na trgovinskih ladjah potopilo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Uspehi avstrijskih podmorskih čolnov.

30.000 ton potopljenih.

K.-B. Dunaj, 4. septembra. Iz vojnokovnega stana se poroča: Eden naših podmorskih čolnov, poveljnik linijski podmorski lajtnat vitez v. Trapp, vrnivši se od večdnevnega podjetja v Srednjem morju, potopil je v tem času 30.000 brutto-register ton sovražnih trgovinskih ladij. Francoski oboroženi parnik „Constance“ od 2460 ton prostorne vsebine, naložen z raznim blagom, bil je iz spremstva ladij s torpedom sestreljen; istotako angleški oboroženi parnik „Kilwinning“ (3071 ton) z municijo na krovu. Neki nadaljni, okoli 8000 ton veliki, brčkone angleški

parnik in oboroženi angleški parnik „Nairu“ od 3700 ton bila sta iz zavarovanega spremstva ribiških parnikov, ko so bili ti v ognjenem boju prepodeni, s torpednim strelom potopljeni. Kot zadnji padel je podmorski čoln kot žrtev neki neznani oboroženi parnik od 10.000 do 12.000 ton, ki je bil potopljen vkljub temu, da je bil naš podmorski čoln od dveh parnikov in dveh torpednih čolnov obstreljevan.

Današnji skupni nakladi

priložili smo

prošpekt

c. kr. avstrijskega vojaškega vdovskega in sirtinskega sklada

(zavarovalni oddelek za Štajersko)

Gradec, Franzensplatz 2, glede

vojno-posojilnega zavarovanja

katerega prijazno vpoštevanje najtopleje priporočamo.

Izpred sodišča.

Sleparski četovodja.

Gradec, 1. septembra. Četovodja Johann Huber, v civilu mesarski mojster, je kot službeni vodja nekega črnovojniškega delavskega oddelka v Kapfenbergu 3700 kron pomeveril. Potem je zbežal v Gradec, kjer pa se je konečno sam pri vojaški oblasti naznanil. Pred armadnim divizijskim sodiščem bil je obsojen na eno leto težke in poojstrene ječe.

MLada tatica.

Maribor, 31. avgusta. 15-letna Ana Kremet, viničarjeva hčerka iz Rosbacha, bila je s svojimi stariši pri gospej Mariji Pichler uslužbena. V tem času je gospej Pichler izginilo mnogo zlatnine in živil v skupni vrednosti 1176 kron. Tatvine je izvršila Ana Kremet, ki je bila zaradi tega na 4 mesece težke ječe obsojena.

Vlomi v Rušah.

Maribor, 31. avgusta. Zaradi večih v Rušah in okolici izvršenih vlovov bila sta obtožena opetovano predkaznovani Avgust Bučar, pomožni delavec v Rušah, in vdovljena Matilda Tarkuš, dekla v okolici. Avgust Bučar je bil obsojen na dve leti, Matilda Tarkuš pa na 6 mesecev težke ječe.

Novo besedilo pesni „Hej Slovani“.

Theresienstadt, avgusta. Kakor poročajo češki listi, bil je uradnik okrajne bolniške blagajne v Jičinu J. V. Chvojka zaradi prepevanja nekega novega besedila znane češke pesni „Hej Slovani“ na 4 leta težke ječe obsojen. Dotično novo besedilo je Chvojka pel ob priliki odhoda vojakov 11. deželobrambenega regimenta na bojišče sredi avgusta 1914. V novem besedilu je n. p. sledeče mesto: „Rus je z nami; kdor je protinami, tega bode Francoz prepodil“... Lepo mišljenje! Radovedni smo, če bosta „Straža in „Gospodar“ tudi tega češkega poštenjaka branila!

Pustite nam Štajercem vsak danji kruh!

Za pravice štajerskih vinogradnikov.

Pod zgorajšnjim naslovom smo že v zadnji številki poročali, kako se nas od gotove strani v gospodarskem oziru zanemarja. Mi Štajerci naj le žrtvuemo, — drugi pa naj uživajo!

Okrajni odbor ptujski s svojim načelnikom g. Jožefom Ornig je v tem oziru že opetovano za pravice štajerskega prebivalstva

stopil. In zdaj zopet! Gre se zdaj za po-
 nomina krivično razdelitev množin surovega
 sladkorja v svrhu izdelovanja tropinovega
 sladkorja kot „domačo pijačo“ („Haus-
 brand“). Okrajni odbor ptujski je v tem oziru
 poslal na ministerstvo za ljudsko prehrano
 mimivo vlogo, v kateri pravi m. dr.: „Kako
 krivična je razdelitev tega sladkorja, je raz-
 nitno najbolje iz razmerja posameznih odk-
 anih množin do plošče vinogradov dotičnih
 vinovin. Tirolska ima vinogradov za 26.468
 hektarjev; dobila je 870.000 kilogramov slad-
 korja. Torej pade na en hektar okroglo 33
 kilogramov. Po tem razmerju bi morala Šta-
 jerska, ki ima 28.311 hektarjev vinogradov,
 dobiti 934.263 kilogramov sladkorja; do-
 dobila ga je v resnici samo 6000 kilogramov!!!
 Istotako je razmerje glede Češke. Vkljub
 temu, da ima Štajerska okroglo 44-krat več
 vinogradov nego Češka, dobila je dvakrat to-
 liko sladkorja nego blagoslovljena Češka. —
 Ali so že tolikokrat čutena preziranja
 vsod in vedno tako težko z zanemar-
 eni Štajerske plačilo za junaške nje-
 ni sinov na bojiščih? ... Preje so si tukajšnji
 metovalci prisilno z žganjem pomagali. Zdaj
 je torej izdelovanje primerne množine tropi-
 novnega vina neobhodno potrebno.
 Na se prepreči prešanje večjega dela sadja,
 mora se za izdelovanje domače pijače dovoliti
 potrebno množino sladkorja. Okrajni zastop-
 ni Ptuj kot zastopnik največje štajerske
 vinogradne pokrajine zahteva torej: 1. ta-
 kojšno o izravnanje odkazanja surovega slad-
 korja za izdelovanje tropinovega vina; 2.
 pravično razdelitev množin kristal-
 nega sladkorja za izboljšanje vina. Pri temu
 se še opomni, da štajerska vina vsled svoje
 visoke kisline potrebujejo mnogo več dodatka
 sladkorja, nego tirolska, dalmatinska ali nižje-
 avstrijska vina.“

Radovedni smo, ali in kako bode mini-
 sterstvo za ljudsko prehrano to gospodarsko
 vlogo ptujskega okrajnega zastopa vpoštevalo.
 Obnavljati moramo na vsak način vedno zo-
 got, da si Štajerci ne pustimo jemati svojih
 pravic in da zahtevamo svoj vsakdanji kruh!

Fellerjev dobrodejni, oživljavači rastlinski
 esenčni fluid z zn.

„ELSA-FLUID“
 odpravi
 sklepne bolečine.

Predvojne cene: 12 steklenic franko 7 kron
 32 vin. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-
 weg št. 241 (Hrvatsko). Čez 100.000 zahvalnih
 pisem in zdravniških priporočil. 503

Razno.

Junaške smrti padel je na Sočini fronti v
 19. letu svojega življenja korporal enoletni
 prostovoljec g. Anton Gregorič iz Ptuja.
 Čast mu!

Z bajonetom. Piše se iz Laškega: Že-
 lezniki čuvaj Johan Ozimek prišel je v
 službi v Rimske Toplice. Tam je bil na ko-
 ledvorski verandi po kratkem prepiru od čr-
 novojnika Franca Pertinca na roki in tre-
 tnuju z bajonetom težko ranjen. Pertinca so
 orožniki v Zidanem mostu aretirali. Ranjenca
 so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Požar. V gospodarskem posloprju trgovca,
 posestnika in mlinarja Aleksandra Grund-
 nera v Rečju pri Konjicah nastal je ogenj,
 ki je vpepelil obe poslopji z vso tam shra-
 njeno premičnino, s konjskimi, svinjskimi ter
 govejimi hlevi. Škoda je jako velika. Poslopji
 in premičnino je imel lastnik zavarovan. Sodni
 je, da je nekdo nalašč zažgal.
Na južnem bojišču našel je vsled sovražne

granate junaško smrt rezervni lajtnant gosp.
 Rudi Loibner iz Trbovelj. Čast mu!

Življenska rešitelja. Dne 29. p. vozila sta
 se v kopališču v Ptuj du dva dečka v čolnu
 po Dravi. Sredi Drave se je čoln prevrnil.
 Dečka sta pričela na pomoč klicati. Lajtnant
 Aleks. Mlaker in dijak Miroslav Kandler
 sta takoj v vodo skočila in dečkoma življenja
 rešila.

Vjeti vlomilci. V Sv. Lenartu v Slov.
 gor. in okolici se je v zadnjem času veliko
 število vlomov in tatvin izvršilo. Tatovi so
 se skrivali v neki zapuščenih ogljarski koči v
 Leheni; od tam so napravljali svoje tatinske
 pohode. Orožnikom se je zdaj posrečilo, da
 so vjeli tatinsko tolpo, ki obstoji iz dezertarja
 Antona Planinčič, delavca Miho Glaše
 in 13 letnega Leopolda Plevnik. Tega
 Plevnika sta porabljala tatova za vohuna.

Štajerski poslanci in vojna preskrba dežele.
 Piše se nam: Dne 31. p. m. vršilo se je v
 deželni hiši zopetno posvetovanje nemških
 štajerskih državnih poslancev vseh strank pod
 predsedstvom gosp. deželnega odbornika dra.
 Hofmanna v. Wellenhof, da se posve-
 tuje o potih in sredstvih, kako bi se pospe-
 ševalo vojno preskrbo dežele in kako bi se
 dosedanje nedostatke odpravilo ali vsaj zmanj-
 šalo. Popolnoma soglasno se je sklenilo, da
 se take pogovore v bodoče redno obdrži in
 neko skupno delavno mesto v Gradcu uredi-
 niči, to pa z nalogo, pripravljati material
 za skupne korake strank v zadevi vojne pre-
 skrbe in dobave vseh potrebščin. Skupni do-
 govor pri deželam glavarju grofu Edmundu
 Attems pokazal je njegovo največjo pri-
 pravilnost, podati v ta namen potrebne de-
 lavske sile. Povabilo se je tudi slovenske
 poslance v deželi na udeležbo pri temu skup-
 nemu delovanju vseh državnih poslancev, ker
 se to delovanje ravno cele dežele tiče. Vse
 dopise je pošiljati na naslov: „Abgeordneten-
 Arbeitsstelle in Graz, Landhaus.“

Pomočnik v sili. Kakor že poročano, iz-
 bruhnil je dne 27. p. m. v Rečju v skla-
 dišču mlinarja g. Grundner požar, ki je
 tudi šele pred par leti novo zgrajena gos-
 podarska in hlevska poslopja vpepelil. Ogenj je
 zanetil brzokone sovražna roka. Škoda po-
 sestnika znaša 80.000 kron. Slučajno se je
 nahajal takrat na dopustu četovodja vrlega
 inf. regimenta št. 87 g. Johan Orosch, ki
 je nekemu oddelku strojnih pušk dodeljen.
 Ta je takoj pogumno pri rešilnem delu po-
 magal. V lastni nevarnosti življenja rešil je
 iz plamen 13 kosov govede, 3 konje in več
 vozov. Pač hrabri mož, ki zasluži odlikovanje!

Luženje pšenice. Za jesenski in prihodnje-
 letni spomladanski nasad se odredi brezpo-
 gojna vporaba formalinovega lužila za pšeni-
 cino in ječmen. Luženje postopanje je lahko
 izvršljivo. Pred luženjem samim se priporoča,
 dejati setveno blago v tanki plasti v z vodo
 napolnjeno korito ali kad in ga tankaj skozi
 približno pet minut dobro premešavati, da
 morejo lažje sneti priti na površino, kjer se
 jih pozajme in nato sežge. Druge porabe,
 morda za krmilne namene, ali zmetanja na
 gnojišče, ni priporočati, ker bi se na ta na-
 čin le pospeševalo razširjenje boleznih snetlji-
 vosti. Nato se vodo pusti odteči ter nalije
 pripravljeno lužilno tekočino. Za vsakih 100
 kg setvenega zita se porabi 100 l vode, ka-
 teri se je poprej primešalo natančno 1/4 litra
 ali 250 gramov kupnega 40% formalina. Pri
 mešanici se je tega sorazmerja natančno dr-
 žati, da se po močnejši raztopnini ne škodi
 kalilna zmožnost semenskega blaga. S 15 do
 20 minut trajajočim mešanjem postanejo vsa
 zrnca temeljito mokra in se uničijo snetne
 kali, ki se na njih nahajajo; snetivo zrnje,
 ki pride na površje, je zopet pozajeti in nato
 sežgati. Po tej pripravi se vzame semensko
 blago ven ali pa spusti lužilna tekočina;
 slednjo pa se more še dvakrat, toda ne več-
 krat, vporabiti. Pšenico se na nekako 10 cm
 debele plasti nasuje, pridno obrača, da se
 kmalu osuši in nato kar najhitreje poseje.
 Sušilni kraj, vreče za prevažanje in vse pri
 sejanju potrebne predmete je pred vporabo z
 lužilno tekočino umiti, da postanejo prosti
 nalezljivih kali. Potrebni formalin je dobiti

po zvezi poljedelskih zadrug v Eggenbergu
 pri Gradcu, najbolj priporočljivo skupno za
 celo občino ali za eden sodni okraj.

Pazite na deco! Posestnikovi ljudje Kri-
 žan v Topolah šli so v cerkev v Rogatec.
 Svojega 3 in pol letnega otroka pustili so
 pod varstvom 15-letnega domačega sina. Med-
 tem ko je bil sin v sobi, se je otrok na pro-
 stem z užgalicami igral. Vsled tega se je
 otrokova obleka zažgala. Otrok je dobil tako
 hude opekline, da je kmalu nato pod grozni-
 mi bolečinami umrl.

Tatvine. Posestnici Urši Pevec v Gaju
 bilo je iz zaprtega stanovanja 1700 kron
 ukradenih. — Posestniku Francu Krivec
 v Podpeči pa je ukradel neznan tat 550
 kron.

Smrt v Savi. Iz Celja se poroča: 12-
 letni posestnikov sin Albert Bohorc kopal
 se je v Savi; voda je dečka v globočino po-
 tegnila in je utonil.

Zaradi nezvestobe moža. Pred kratkim se
 je v Gmajni pri Celju posestnica Uršula
 Staleker zastupila, ker je imel njen mož
 ljubavno razmerje z neko dekle.

Umor poljskega čuvaja. Poročali smo v
 zadnji številki, da je bil na nekem polju pri
 Slivnici čuvaj Spurej umorjen. Umor
 se je izvršil s takozvanim „reiserjem“, ki ga
 potrebujejo kovinski delavci. Spurej je dobil
 tri sunke v zgornjo stegno, ki so predrli žile
 in povzročili smrt. Pred smrtjo se je moral
 nesrečnež hudo braniti. Zločinec, ki je bil
 brzokone prepoden, je pustil na lici mesta kr-
 vavo vojaško torbo. Sum se obrača proti ne-
 kemu Jožetu Golob, bivšemu kovaču v mar-
 iborskih delavnicah južne železnice, ki je že
 večkrat zaradi tatvine predkaznovan. Služil
 je pri artiljeriji na Dunaju in dobil dopust,
 ki ga je preživel pri svoji soprogi v Mariboru.
 Od tega časa sem je izginil. Med svojo nav-
 zočnostjo v Mariboru je v civilni obleki s
 krompirjem tržil in razne sleparije izvrševal.
 Sodi se, da se nahaja v Mariboru ali okolici
 pri kakih znancih, da bi svoje rane ozdravil.
 Rojen je bil l. 1882 v Rotweinu pri Mariboru.

Očetomoric. Iz Brežic se poroča: Dne
 25. avgusta podal se je v Anovcu stanu-
 joči vžitar Jožef Planinc k okrajni sod-
 niji v Brežice, kjer je imel s svojim oženje-
 nim sinom Jožefom neko tožbo zaradi „aus-
 cuga“. Oče in sin sta že dalje časa zaradi
 te pogodbe v prepiru živila. Ko se Jože
 Planinc starejši do 27. p. m. ni vrnil domov,
 šel ga je njegov drugi sin Alojz iskati. Našel
 ga je v Starivasi, z grmičjem pokritega, s
 krvavim obrazom kot mrliča. Jožef Planinc
 je najpreve očetomor tržil, pozneje pa je vse
 priznal. Da bi se že enkrat svojega očeta iz-
 nebil, ga je umoril. K temu zločinu ga je
 njegova žena zapeljala. Oba so oddali sodnji.

Ruska ljubica. Posestnikova hčerka v
 Šmarju Tereza Dicker imela je z nekim
 vojno-vjetim Rusom ljubavno razmerje, ki ni
 ostalo brez posledic. Novorojeni otrok pa je
 umrl nasilne smrti. Orožniki so deklo pod
 težkim sumom detomora aretirali in sodnji
 oddali.

* * *

Vjeti Rus. Gozdni oskrbnik Schimann
 in cestni mojster Robertsch našla sta na
 Skarbinu pri Celovcu nekega pobegnelega
 vojno-vjetega Rusa. Prijela sta ga in oddala
 straži.

Požar. V vasi Winklern pri Maria-
 Saalu pogorelo je gospodarsko poslopje F.
 Hudischa. Pri velikem pomanjkanju vode
 je bila vsa vas v nevarnosti. K sreči je pri-
 šel hudi dež, ki je razširjenje požara pre-
 prečil.

Požig. Dne 27. p. m. izbruhnil je pri
 Hieslschneidru na Herzogbergu
 ogenj, ki je v kratkem času vključ hitri po-
 moči sosedov in gasilcev celo poslopje vpe-
 pelil. Posestnik ima za 6000 kron škoda.
 Splošno se govori, da je nekdo nalašč zažgal.

Strela. Iz Waitschacha se poroča:
 Dne 29. avgusta je divjala na naši visočini gro-
 zovita nevihta. Fajmošter je prišel ravno od ne-
 kega pota v Dolichen domu in se je vsedel h ku-
 hinjski mizi, da bi se malo okrepčal, ko je

videl nakrat vso župnišče v morju ognja. Plavo in rmenno je plamtelo okoli njega. Obenem obsule so ga črepinje stekla in porcelana. Deli železa, zemlje in lesa so leteli okrog, vse okrog njega je bilo kup razvalin. Komaj je zamogel fajmošter iz razvalin na prsto priti. Strela je bila šla od cerkvenega stolpa v zemljo, potem je vzela pot preko župnišča, iztrgala eno okno, razbila v fajmoštrovi sobi in kuhinji vse, istotako vsa okna; zažgala pa k sreči ni. Nobeni v farovžu se nahajajoči osebi se ni zgodila nezgoda.

* * *

Roparska tolpa na Ogrskem. V komitatu Marmaros se je aretiralo roparsko tolpo, ki je bila mesece sem za prebivalstvo mnogoštevilnih občin prava groza. Enega orožnika so roparji umorili. Boji v marmaroskih gozdovih trajali so več dni, dokler se je zamoglo tolpo, katero je vodil neki Andrej Rebar, aretirati. Tolpa je imela 133 članov in okoli 190 družinskih članov ter 11 pobegnelih ruskih vojnih vjetnikov. Pri roparjih se je našlo 130.000 kron gotovega denarja, mnogo orožja in streliva. Roparje se je izročilo vojaškim sodnijam v Marmaros-Szigetu in Kašavi.

Dohod Klofača v Prago. Kakor znano, bil je bivši češki poslanec Klofač iz preiskovalnega zapora po cesarjevi milosti izpuščen. Zdjaj se poroča iz Prage z dne 30. avgusta: Bivši poslanec Klofač je zvečer tu-sem dospel. Pred državnim kolodvorom se je zbrala velika množica, ki je Klofača živahno pozdravljala. Ko se ja pri narodno-socialnem društvenem domu pokazal, so ga mladi ljudje z „nazdar“-klici na rame vzdignili in pod prepevanjem češke narodne pesni do električne železnice nesli. Klofač je vstopil potem v voz in se odpeljal med pozdravljanjem njegovih somišljenikov k seji... Pač lepo! Lepo za tiste, ki so s tem navdušenim pozdravljanjem vendar hoteli le proti Avstriji demonstrirati, lepo pa tudi za tistega Klofača, ki ga je cesarska milost iz ječe spustila, ki pa hoče očitno svojo panslavistično hujskarijo nadaljevati. Dobrota je pač sirota!

Na bnrzah na Dunaju in v Budimpešti se je zadnje dni razvila brezprimerno silna špekulacija. Vse bi rado denar naložilo v vrednostnih papirjih. Za cene že nihče več ne vpraša. Naročil za nakup je toliko, da hočejo na Dunaju pomnožiti število senzala. Vlada se temu početju že nič ne ustavlja, ker ve, da je vsak odpor brez učinka. Še hujska špekulacija se je razvila na borzi v Budimpešti. Ondotni špekulantje operirajo obenem tudi na dunajski borzi in povzročajo tako zmešnjave.

Preveč bankovcev. „Economiste Européen“ je časopis, pri katerem sodelujejo najodličnejši francoski finančniki in nacionalni ekonomisti. Ni od muh, kar piše ta list. Economiste zahteva, da naj Francija vzame iz prometa 10 milijard bankovcev. List pravi, da je izdala Francija za 20 milijard bankovcev, dočim je za pošten denarni promet na Francoskem potrebno le 10 milijard bankovcev. Ostalih deset milijard ni v prometu, a je nesreča, da so bili izdani, ker je ta nadprodukcija povzročila nastalo silno druginjo. List zahteva, naj se skrči množina bankovcev in naj si država raje pomaga s posojili pri bankah.

Požar v Kasanu. K.-B. Amsterdam, 1. septembra. Stockholmski poročevalec „Allgemein Handelsblaad“ izve od ruske strani, da izvršujejo v Kasanu vojaki pravo grozovlado. Zažgali so več hiš. Prebivalstvo beži. Rekviriralo se je vojaštvo iz drugih mest. — Pariški listi poročajo iz Petersburga: Dne 27. avgusta eksplodiral je na kolodvoru v Kasanu en železniški voz z municijo. Nastal je velikanski požar, ki se je razširil takoj na glavni municijski tabor in je povzročil celo vrsto močnejših razstrelb. Mnogo poslopj je bilo poškodovanih. Prebivalstvo in največji del garnizije zbežal je na polja, medtem ko so tatovi prodajalne in stanovanja oplenili, tako da je moralo končno vojaštvo nastopiti. Neka velika nafta-posoda z 2000 pud nafte za vojno ministerstvo je eksplodirala; tako so nastale zopet nove razstrelbe. Vojaški gu-

berner od Kasana, general Limnitzky, bil je težko ranjen. Požar v mestu trajal je 36 ur. Škode se ne more preceniti. — (Kasan šteje 150.000 prebivalcev in je eno najpomembnejših mest na južno-vzhodnem Ruskem. Enkrat je bilo to glavno mesto Tatarske države; še danes je središče ruskih muhamedanov. V mestu živi še zdaj okoli 20.000 Tatarov. Kasan je že 12-krat pogorel).

Pač tudi ropar. Policija v Reichenbergu na Češkem zaprla je trgovca Jožefa Kolinskyy. Prodal je nekemu markadenderu eno vrečo pšenične moke in eno vrečo pšeničnega zdroba za 2500 kron; obe vreči je za 250 kron od nekoga bajne neznanega kmetovalca kupil. Imel je pri njih zaslužek 2250 kron; s tem je torej ceno za več kot 1000 procentov navil. Ali ni to navadni ropar?

Ogrski kondukterji prekupevalci. Iz raznih krajev ob železniški progi Pragerhof-Ogrsko nam prihajajo prav resne pritožbe. Zlasti v Možganjih se namreč opazuje, da nakupujejo ogrski kondukterji vse vrste kmetijskih pridelkov, da hodijo v ta namen od hiše do hiše, da se ne ozirajo na prav nobene oblastvene predpise in da izvažajo potem velike množine pri nas prepotrebni pridelkov čez mejo. Ogrji so pač čudaki: sami nam prav ničesar ne dajo, svojo moko držijo skrito in jo raje pošiljajo makari v sovražno inozemstvo nego nam. Od nas bi pa radi vse imeli, nam bi radi zadnjo srajco slekli. Res čudno! Sicer pa je to barantanje madžarskih kondukterjev od hiše do hiše, to vtihotapljanje živil preko meje najstrožje prepovedano. Prosimo tedaj c. k. oblast, da naj g. orožnikom naroči, da bodejo zoper to škodljivo prekupevanje ogrskih železničarjev najodločneje nastopili.

Umrla je v Destincih, fara sv. Urban pri Ptujju, soproga tamošnjega veleposelnika gospa Marija Čeh. Pokojnica, ki zapuščala veliko družino, bila je blaga žena, izbožna gospodinja in dobrotnica. Vsakdo ji bode ohranil blag spomin. Težko prizadetemu soprogu in otrokom pa izražamo svoje najiskrenejše sožalje!

Samo ena opazka. Zadnjič smo čitali v prvaskih listih v smešno-arogantnem tonu napisano notico. Prvaki pravijo, da od Spielfelda doli sploh ne priznajo nobenega nemškega posestnega stanja. To se pravi: glasom teh kričaveč od Spielfelda doli sploh ni nobenih Nemcev več. Kar je bilo v Mariboru, Celju, Ptujju in drugodna Spodnjem Štajerskem doslej nemškega, to so sami „nemčurji“ in „privandranci“. Samo eno opazko na to novo iznajdbo panslavističnih hujskačev: Pred nami leži knjiga „Das Pettau Stadtrecht vom Jahre 1370“. Iz te je razvidno, da je veljal v Ptujju že l. 1370, to je pred 547 leti, nemški mestni zakonik. Šele stoletja pozneje se je pojavil protestantovski škof Trubar, ki je dal prvi povod za uredničenje slovenskega jezika. Nam seveda ne bode nikdar v glavo padlo, da bi rekli, da so štajerski Slovenci „privandranci“. Na Spodnjem Štajerskem živita ravno že skozi stoletja obe narodnosti skupno. In zato hočemo tudi štajersko kronovino na podlagi tega skupnega življenja obdržati!

Dr. Anton Korošec, sedanji voditelj „jugoslovanstva“ v Avstriji, še vedno ni odnehal od svojih stremiljenj, čeprav se mu na Slovenskem, Hrvaškem, v Bosni in drugod že prav jasno povedali, da noče ljudstvo imeti z njim ničesar skupnega. Slovensko in hrvaško ljudstvo je ravno nasprotno združenju v zmislu tega nanovo iznajdenega „jugoslovanstva“. Ali dr. Korošec ne odneha, čeprav vidi, da je njegova stvar že skoraj izgubljena. Namesto, da bi doma dolžnosti katoliškega duhovnika izpolnjeval, za katere je bil vendar maziljen in plačan, — ali pa da bi kot razmeroma mlad človek, čil in zdrav kakor je, na bojiščih kot vojni kurat za domovino umirajoče slovenske vojake tolažil, kakor storijo to drugi pravi duhovniki z veliko požrtvovalnostjo, pa če prav so dvakrat tako stari kakor Korošec, — namesto, da bi torej dejansko pokazal svoje „katoličanstvo“ in svoje „avstrijstvo“, se potepa dr. Korošec raje po Hrvaškem in Bosni kot politični agent

za jugoslovansko misel. Vemo, da se mu ne bode posrečilo, vpreči poštene Hrvate v svoj voz. Ali vsekakor je to rogoviljenje značilno. Dolžnost avstrijskega duhovnika, dolžnost slovenskega duhovnika, sploh dolžnost vsacega Avstrijca v sedanjem času je, da združi vse sile države v odporu zoper besne sovražnike. Kaj pa, ko bi izdajalski Italijan vsled naše notranje nesloge zmagal in bi se mu moralo odstopiti zaželjene pokrajine, Goriško, Trst, Primorsko, dalmatinsko obal? Kje bi bila potem „jugoslovanska“ ideja? Ali niso Lahi v prav kratkem času 50.000 benečanskih Slovencev z nasiljem potom svoje duhovščine potalijančili? Slovensko ljudstvo bi bilo obsojeno na smrt, ako bi Italijan zmagal. To naj bi pomislili tisti, ki se pustijo danes še slepiti od političnih agentov. Mi za svoje osebo poznamo le en cilj in eno bodočnost: mogočno, nerazrušljivo Avstrijo!

Loterijske številke.

Gradec, 29. avgusta 1917: 54, 88, 57, 67, 26.
Trst, 5. septemb. 1917: 57, 31, 85, 71, 72.

Sodi! Na prodaj imam štiri sode. Vsak druž približno 900 l. Cena po dogovoru. — Josip Feuscher, posestnik, **Modraze** pri Studenčah

Franz Schönlieb
Gewehr fabrikant und
Besitzer, Ferlach,
Kärnten. 294

Direktni nakupni vir za moderne lovske puške Reparatur, prenarebe, strokovnjaško, zlasti nove cevi z nedoseženo sigurnostjo strela in nova kopta najceneje. 294
Ilustrovani cenik brez stroškov.

Iščem službe.
naj si bo šafar ali oskrbnik na posestvo ali za majarja; razumem vinogradno delo in poljsko; govorim nemški in slovenski jezik; Ponudnik naj se oglasi na upravnitvo tega lista. 410

„Asanol“
ma presenetljiv uspeh pri pokončavanju žoharjev (zakon. urovan) ščurkov, mravalj itd. l. zavojček stane 1 krono.

„Št. Valentinov redilni prašek za prašiče“
je edino uspešen pri prebavi krme, zaradi tega izredno redi meso in toščko. 1 zavoj stane 1 krono. Naroča se pri Josip Berdajs, Ljubljana, Zelnjska ulica 18. Po pošti se pošilja najmanj 6 zavojčkov.

Viničarska družina
sprejme se do 1. novembra. Poleg dobrega plačila stojijo tudi njive na razpolago. Vprašanja na g. **Josef Goriupp, Ptuj.** 371

Kder hoče svoje posestvo ali obrt na Dunaju ali provinci hitro in diskretno prodati, naj se obrne na **Handelsverkehrszeitung „HAVEG“, Wien, I. Giselstrasse 5, telefon interurban 8275,** in naj zahteva v svrhu ogloda ter informacije **brezplačni obisk našega strokovnega uradnika.**

Avtomatični lovilec za podgane

K 550, za miši K 4—, vlovi brez nadzorstva do 40 kom. v eni noči, ne zapusti duha in se postavi sam. Past za ščurke „Rapid“, tiščo ščurkov in Rusov v eni noči, po K 570. Lovilec muh „Nova“ K 280 en kos. Posved najboljši uspehi. Mnogo zahvalnih pism. Razpošiljati po povzetju, poštnina 80 vin. Exporthaus **Tintner, Wien, III., Neulinggasse Nr. 26/P.** 38

Viničar
z večimi delavskimi močmi se pod dobrimi pogoji sprejme.
Ferd. Ernst v Ptujju
gostilna „Judennatzl“.

C. in k. trénski nadomestni depot v Ptuj.

Licitacija konjev

pri trenskemu nadomestnemu depotu v Ptuj.

V sredo dne 12. septembra 1917 ob 8. uri dopoldne vrši se na mestnem živinskem sejmišču v Ptuj javna licitacija konjev na največjega ponudnika.

Razprodalo se bode 14 za vojno službo nesposobnih konjev.

Za nakup opravičeni so le tisti, ki imajo od pol. oblasti napravljeno kupno dovoljenje. To dovoljenje mora vsebovati tudi število konjev, ki jih je dotičnik opravičen kupiti.

Izključeni so konjski trgovci oz. prekupčevalci.

Detailirani razprodajalni pogoji ležijo v pisarni transenskega pododdelka v baraknem taborišču v Ptuj; tam jih zamorejo reflektanti vpogledati.

Kupna cena je v gotovini plačati; (koleke plača kupec).

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lasi brade za trajno temno pobarva, 1 steklenica s poštnino vred K 2-70.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. — 1 steklenica s poštnino vred K 2-45. Po povzetju 55 h več. Naslov za naročila: **Ivan Grolich**, drožerija pri angelu, Brno, 636, Morava.

Razglas.

Zaradi premelega odkazanja špirta in zaradi pomanjkanja snovi za žganje se bode

žganje

le še v malih množinah oddajalo in ostane glavna trgovina na Bregu pri Ptuj tudi v ponedeljkih ter sobotah zaprta.

Maks Straschill

žgalnica, fabrika žganja in likerja na Bregu pri Ptuj. 349

Mestna posredovalnica
(Wohnung- und Dienstvermittlung)

za
službe, učence, stanovanja in posestva
v Ptuj

izvršuje
vse vrste posredovanja najhitreje.
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

En viničar

za viničarijo v Gruškovi gori,

en viničar
za Belski vrh se sprejmeta pri graščini v Zavrču. 404

Vila

z vrtom ali večjim zemljiščem, v lepi legi na deželi, se kupi. Dopisi z navedbo cene in plačilnih pogojev na **Verwaltung des Realitäten-Markt behördl. bef. Realitäten-Verkehr, Graz, Hammerlinggasse 6.** 411

Pekarska hiša

na deželi se kupi. Pismene ponudbe s prodajalno ceno in navedbo bremen je vpslati na **Verwaltung des Realitäten-Markt, behördl. bef. Realitäten-Verkehr, Graz, Hammerlinggasse 6.** 415

Gostilna

na deželi, tudi taka, kjer je mesarija, se kupi. Ponudbe z navedbo cene in bremen na **Verwaltung des Realitäten-Markt, behördl. bef. Realitäten-Verkehr, Graz, Hammerlinggasse 6.** 414

Trgovina z mešanim blagom

s hišo na deželi se kupi. Ponudbe z navedbo cene in stanja dolgov na **Verwaltung des Realitäten-Markt, behördl. bef. Realitäten-Verkehr, Graz, Hammerlinggasse 6.** 413

Mlin in žaga

tudi mlin ali žaga sama, primerna za napravo fabrike, se kupi. Ponudbe od lastnikov na **Verwaltung des Realitäten-Markt, behördl. bef. Realitäten-Verkehr, Graz, Hammerlinggasse 6.** 412

Armadne ure na napestnik.

(Češko). Glavni katalog zastoj in poštnine prosto. 387

natančno regulirane in reparirane. — Nikel ali jeklo K 25,— 30,— ali 35,—. Z radium svetilom K 30,—, 35,—, 40,—. Srebrne ure na napestnik (Zugarmbanduhren) K 50, 60 3 leta pisemske garancije. Razpošiljatev po povzetju. Izmenejava dovoljena ali denar nazaj. Prva fabrika ur **HANNES KONRAD**, c. in kr. dvorni liferant Brnx Nr. 1503

Podaljšaj svoje življenje!

Zamore se svoje življenje podaljšati, bolezni preprečiti, bolnike ozdraviti, slabotne okrepcati, tavajoče trdne in nesrečneze vešele napraviti!

Kaj stoji za vsako boleznijo?

Slabost živčne sile, žalost, izguba ljubih prijateljev ali svojcev razočaranja, strah pred boleznijo, napačni način življenja in mnogo drugih vzrokov.

Veselo srce

je najboljši zdravnik! Dobi se pot, ki ti po mago do veselja, tvoj čut oživlja, ki te z novo nado napolni, in to pot ti kaže neki spis, katerega dobi vsakdo, kdor po njega piše, takoj in

popolnoma zastoj!

V tej mali ročni knjižici se raztolmči, kako se nadomesti v kratkem času in brez motenja poklica moč živcev in mišic, kako se zamore odpraviti in izboljšati utrujenost, slabo razpoloženje, slabost spomina, revoljo za delo in nešteto drugih bolezenskih pojavov. Zahtevajte ta spis, prinesel Vam bo le nadepolne ure.

Naslov: **Ernst Orsech, Berlin S. W., Markgrafenstrasse 63, Abt. 473.** 409

Sadjarsko

in

vinogradniško posestvo

v znameniti ljutomerski vinorodni pokrajini

z letošnjo trgatvo 7000 do 8000 l. vinskega mošta, najboljši položaj, z velikim vrtom plemenitega sadja in novim nasadom za plemeniti sadonosnik, z njivami, travniki, stanovanj in gospodarskim poslopjem, proti 7 oravol. Pojasnila daje **odvetniška pisarna Gradec, Hammerlinggasse 6.** 405

Ali hočete ostati od

revmatizma, gihta, išias

temeljito prosti?

Tisočeri že ozdravljeni.

Bolečine v udih in členkih, otekli udi, pohabljeni roke in noge, bodenje, trganje v raznih delih trupa, celo slabost oči so posledice revmatičnih in gihtičnih bolezni.

Ponudim Vam naravni produkt v zdravljenju!

Nobeno univerzalno zdravilo, marveč zdravilo, kakor ga daje dobra mati narava bolanemu človestvu.

Vsakemu brezplačno poskušnjo.

Pišite mi takoj, pošljem Vam moje sredstvo in mojo podučno razpravo popolnoma zastoj. Postalni bodete moj hvaležni pristaš. 417

Ekspedicija Opern-apoteke, Budapest, VI., Abt. 252.

Razprodajalni edikt in opozoritev za naznanilo.

Na predlog Mihaela Turnšek in Blaža Zupanič kot nastopivše stranke vrši se dne 28. septembra 1917 predpoldne ob 9. uri pri tem sodišču, v izbi št. 2, na podstavi s tem odobrenih pogojev razprodaja sledečih posestev:

Zemljiška knjiga	VL št.	Označba posestev	Cenilna vrednost	Skupni najmanjši ponudek
Sedmince (Siebendorf)	180	Cimrana s slamo krita hiša št. 62 z gospodarskim poslopjem. Njive in vrt v skupni meri 11 ar 80 m ²	1239 K 20 h	826 K 14 h

Druzega ni poleg. — Pod najnižjo ponudbo se razprodaja ne izvrši.

Ces. in kr. okrajna sodnija v Ptuj odd. IV.,

dne 28. septembra 1917.

(Pečat.)

(Podpis.)

Mlinarji pozor!

Müllerbeutel
pajtejte za mlinarje
se dobi pri

Slawitsch & Heller trgovina Ptuj

70

Weinbaugenossenschaft in Pettau

kauft

Weine

Bemusterte Offerte an die Genossenschaft zu
Handen des Herrn Obmannes Ignaz Roßmann.

Vinogradniška zadruga v Ptuj
kupi

vina

Ponudbe z vzorci na zadrugo v roko g. na-
čelnika Ignaca Roßmann. 369

Vsak svoj lastni reparater!

Moje Lumax ročno-šivalno šilo šije štep-šitke kakor z
mašino. Največja iznajdba, da zamore usnje, raztrgane
čevlje, opreme, kožuhe, preproge, vozne odeje, šofe za
šofere, filc, kolesne mantelje, vreče, platno in vse drugo
močno blago sam sešiti. Neobhodno potrebno za vsako-
gar. Izborno za rokodelce, kmete in vojake. Biser za
športne ljudi. Trdna konstrukcija. Izredno lahka raba.
Garancija za rabljivost. Prekosi vse konkurenčne izdelke.
Mnogo pohvalnih pism. Cena kompletnega šivalnega
šila z cvrtnem, štirimi različnimi šivankami in na-
vodilom K 390. 2 kosa K 750, 3 kosi K 11—, 5 kosov
K 18—. Se razpošilja poštnine prosto, ako se denar nap-
ret pošlje; pri povzetju poštnina ekstra, na bojišče le
proti naprej-plačilu po **Josef Pelz, Tropsau**, Ohmützer-
strasse 10. Išče se naprej-prodajalce. 376

Sadni jesih

(Obstessig)

kupi trgovina brata Slawitsch, Ptuj. Ponudbe
prosimo v trgovino. 396

Zagotovljen uspeh
Tisočero zabvalnih pism v prij. vpogled na razpolago.
Polna krasna prsa
dobite pri rabi 406
med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Gar. neškodljiva za vsako starost.
bitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna doza
K 4—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 9—.
Kosmetisches Dr. A. Rix Präparate Dunaj IX., Lackiererg. 61.
Razpošiljatev strogo diskretna.
Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Maja
pomaga“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „ble-
jelenu“, v drožeriji A. Kauč, in „Adria-Drogeria.“

Brezplačno dobi vsakdo na željo

moj glavni katalog ur, zlatem,
srebrnem, godbenem blagu. Vio-
line po K 14, 25 in višje. Dobre
harmonike po K 16, 25, 35, 50 in
višje, dvevrstne harmonike K 70,
80, 100, 120, trivrstne K 180, 200,
240, 280. Izmjenjava dovoljena ali
denar nazaj. Razpošiljatev po pov-
zetju ali naprej-plačilu po razpošiljalni hiši **Hans Konrad**, c
in kr. dvorni liferant **Brüx** št. 1740 (Češko). 52

Heinrich Weisz Nagysalló (Kom. Bars)

Ustanovlj. 1910 oddaja po povzetju spodaj označene čevlje z
usnjačim podplatom v vsaki velikosti. Riziko
izključeno! Izmjenjava dovoljena! S
cenikom med vojno ne morem služiti. — En par
damskih čevljev K 30—, 35—, 40— 45— 50—
in 55—. — En par delavskih čevljev (bakance) ca
K 48— in 60—. 1 par čevljev za gospode K 40—,
45—, 50—, 55— in 60—. Otroški čevlji v vsaki
množini, najceneje. 4 doz čevljske kreme K 1—.
Bakance z lesenim podplatom par
K 25—. 395

Post. vpisana.

Najlepši kinč
ženske so krasna
velika trdna prsa.

Ženske, ki se v tem oziru ne čutijo popolne,
naj pišejo zaupljivo na Ida Krause,
ki podeli popolnoma brezplačno na pod-
lagi svoje priznane metode disk. nasvet
za dosego idealnih polnih oblik. **Ida**
Krause, Preßburg (Ogrsko), Schanz-
straße 2, Abl. 109. 275

Sadje

in
gospodarska jabolka

kupi v vsaki množini po najboljših cenah

Maks Straschill
Breg pri Ptuj.

Ljudska kopel mestnega
kopališča v Ptuj.
Čas za kopanje: ob delavnih dnevih od 9.
ure do 2 ure popoldne (biagajna je od
12. do 1. ure zjutraj) ob nedeljah in
praznikih od 11. do 12. ure popoldne
Kopel z vročim zrakovim svetlobo
„Strausbad“ s rjavo K — 70

Vojno-kovinski nakup

kovinske centrale-akcijske družbe,

Dunaj VII., Mariahilferstrasse 70.

Z naredbo od 25. junija 1917, d. p. l. 271, določila se je oddajna dolžnost za nadaljne kovinske predmete. Pred-
meti se smejo do nadaljnega na vojno-kovinska nakupna mesta kovinske centrale-akcijske družbe na Dunaju proti gotovemu
plačilu iz proste roke prodati. — Oddaja iz proste roke nudi dobiček takojšnjega gotovega izplačila in višjih cen.

**Kdor hitro odda, pomaga našo armado s stre-
livom preskrbeti in nas pripelje bližje miru!**

Seznam vojno-kovinskih nakupnih mest v okolišju okrajnega glavarstva v Ptuj:

Vincenc Leposcha v Ptuj.

Nadaljna nakupovalna mesta se bodo še naznanila.